

AS Inges Kindlustus

Vahearuanne

30.09.2017

Vahearuanne

Majandusaasta algus

01.jaanuar 2017

Majandusaasta lõpp

31.detsember 2017

Ärinimi:

AS Inges Kindlustus

Äriregistri kood:

10089395

Aadress:

Raua 35,10124 Tallinn

Telefon:

6410 436, 6410 437

Faks:

6410 438

Elektronpost:

inges@inges.ee

Kodulehekülg:

www.inges.ee

Põhitegevusala:

kahjukindlustus

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise vahearuanne	5
Koondkasumiaruanne	5
Finantsseisundi aruanne	6
Omakapitali muutuste aruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Raamatupidamise vahearuanne lisad	9
Lisa 1. Vahearuanne koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2. Raamatupidamislikud hinnangud ja otsused	18
Lisa 3. Riskide juhtimine	18
Lisa 4. Brutopreemiad	22
Lisa 5. Edasikindlustuse tulem	23
Lisa 6. Finantstulud ja -kulud	23
Lisa 7. Teenus- ja komisjonitasu tulud ja -kulud	23
Lisa 8. Muud äritulud	23
Lisa 9. Esinenud kahjunõuded ja hüvitised	24
Lisa 10. Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes ja hüvitistes	25
Lisa 11. Sõlmimis-, administratiiv- ja kahjukäsitluskulud	26
Lisa 12. Muud ärikulud	26
Lisa 13. Raha ja raha ekvivalendid	27
Lisa 14. Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	27
Lisa 15. Edasikindlustuse varad	27
Lisa 16. Finantsinvesteeringud	28
Lisa 17. Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute liikumine	28
Lisa 18. Materiaalne põhivara	29
Lisa 19. Immateriaalne põhivara	29
Lisa 20. Kohustused kindlustustegevusest	30
Lisa 21. Kohustused edasikindlustuslepingutest	30
Lisa 22. Muud kohustused	30
Lisa 23. Kindlustuslepingute eraldised	31
Lisa 24. Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus	32
Lisa 25. Omakapital	32

Tegevusaruanne

Inges Kindlustus on kahjukindlustusega tegelev kindlustusselts. Õigusliku järjepidevuse alusel on Inges Kindlustus Eestis tegutsenud üle 60 aasta. 99,6% Seltsi aktsiakapitalist kuulub Eesti residentidele ja 0,4% Soome residentidele.

Kindlustustegevus

Kindlustuspreemiaid kogus Inges Kindlustus 2017. aasta 9 kuuga 4 501 tuhat eurot, 2016. aasta samal perioodil 4 263 tuhat eurot.

Reisikindlustuse makseid koguti 186 tuhat eurot, 2016. aasta samal perioodil 170 tuhat eurot. Maismaasõiduki valdaja vastutuskindlustuse makseid kogus Selts 169 tuhat eurot, 2016. aasta samal perioodil 194 tuhat eurot. Liikluskindlustuse makseid kogus Selts 2017. aasta 9 kuuga 4 137 tuhat eurot, 2016. aasta 9 kuuga 3 888 tuhat eurot.

Liikluskindlustuse osatähtsus kindlustusportfellis seisuga 30.09.2017 oli 91,9% (2016. aasta samal perioodil 91,2%).

Finantstulemused

2017. aasta 9 kuu kahjumiks kujunes 367 tuhat eurot. Tulemust mõjutasid peamiselt suurem kahjusagedus liikluskindlustuses ning valuutakursimuutused.

Makstud kahjud

2017. aasta 9 kuuga hüvitas AS Inges Kindlustus kahjusid kokku 3 049 tuhande euro ulatuses. Aastal 2016 maksis Inges Kindlustus samal perioodil kahjudena välja 1 933 tuhat eurot.

Bruto kahjusuhe (väljamakstud hüvitiste suhe kogutud preemiatesse) kõikide kindlustusliikide lõikes 2017. aasta 9 kuuga oli 67,7%. Aastal 2016 samal perioodil oli kahjusuhe 45,3%.

Investeermistegevus

AS-i Inges Kindlustus finantsinvesteeringute suurus seisuga 30.09.2017 oli 4 872 tuhat eurot (seisuga 31.12.2016 oli finantsinvesteeringute suurus 8 822 tuhat eurot). Muudatus tuleneb peamiselt asjaolust, et enamus seltsi vabadest vahenditest on madalate või nullintressimäärade tõttu nõudmiseni hoiustesse paigutatud, mida ei loeta finantsinvesteeringute hulka. Investeeringutest saadud intressitulud moodustasid 2017. aasta 9 kuuga 38 tuhat eurot, eelmise aasta samal perioodil oli vastav näitaja 6 tuhat eurot. Vabad vahendid on paigutatud tähtajalistesse ja nõudmiseni hoiustesse.

Voldemar Vaino
Juhatuse esimees

Maile Toomel
Juhatuse liige

Raamatupidamise vahearuanne

Koondkasumiaruanne

<i>eurodes</i>	Lisa	I-III kvartal 2017	I-III kvartal 2016
Brutopreemiad	4	4 500 996	4 263 195
Edasikindlustuse preemiad	4,5	-1 318 490	-1 165 119
Muutus ettemakstud preemiate eraldises	23	-60 972	-818 256
Edasikindlustuse osa ettemakstud preemiate eraldise muutuses	23	8 834	31 361
Teenitud preemiad netona edasikindlustusest		3 130 368	2 311 181
Finantstulud ja –kulud	6	-32 576	-13 399
Teenus- ja komisjonitasu tulud ja –kulud	7	215 913	76 119
Muud äritulud	8	104 993	111 192
Tulud kokku		3 418 698	2 485 093
Esinenud kahjunõuded ja hüvitised	9	-4 076 945	-2 054 518
Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes ja hüvitistes	10	1 621 656	592 282
Neto esinenud kindlustusvõtja kahjunõuded ja hüvitised		-2 455 289	-1 462 236
Sõlmimiskulud	11	-622 394	-494 733
Administratiivkulud	11	-218 086	-216 762
Muud ärikulud	12	-490 094	-246 195
Kulud kokku		-3 785 863	-2 419 926
Ärikasum (-kahjum)		-367 165	65 167
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		-367 165	65 167
Muu koondkasum (-kahjum)		0	0
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)		-367 165	65 167

Finantsseisundi aruanne

eurodes

Varad	Lisa	30.09.2017	31.12.2016
Raha ja raha ekvivalendid	13	5 464 991	1 641 272
Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	14	520 116	505 165
Edasikindlustuse varad	15	4 458 179	3 755 281
Finantsinvesteeringud	16	4 871 971	8 822 341
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud	17	281 148	285 207
Materiaalne põhivara	18	205 364	229 378
Immateriaalne põhivara	19	76 562	46 812
Varad kokku		15 878 331	15 285 456
Kohustused			
Kohustused kindlustustegevusest	20	156 347	148 594
Kohustused edasikindlustuslepingutest	21	316 643	455 140
Muud kohustused	22	230 530	208 676
Kindlustuslepingute eraldised	23	9 274 399	8 205 469
Kohustused kokku		9 977 919	9 017 879
Omakapital			
Aktsiakapital	25	3 195 582	3 195 582
Ülekurss		1 619	1 619
Reservkapital		853 201	853 201
Jaotamata kasum		2 217 175	2 085 706
Aruandeaasta kasum (-kahjum)		-367 165	131 469
Omakapital kokku		5 900 412	6 267 577
Kohustused ja omakapital kokku		15 878 331	15 285 456

Omakapitali muutuste aruanne

eurodes

	Aksia- kapital	Ülekurss	Reserv- kapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2015	3 195 582	1 619	853 201	2 085 706	6 152 259
Aruandeaasta kasum/kahjum	0	0	0	131 469	131 469
Saldo seisuga 31.12.2016	3 195 582	1 619	853 201	2 217 175	6 267 577
Aruandeaasta kasum/kahjum	0	0	0	-367 165	-367 165
Saldo seisuga 30.09.2017	3 195 582	1 619	853 201	1 850 010	5 900 412

Rahavoogude aruanne

eurodes

	Lisa	I-III kvartal 2017	I-III kvartal 2016
Rahavood äritegevusest			
Saadud kindlustuspreemiad		4 153 273	3 914 577
Makstud hüvitised, tagasiostud ja käsitluskulud		-3 038 684	-2 042 106
Arveldused edasikindlustusandjatega		-324 850	-566 452
Saadud intressid		26 353	5 782
Makstud tegevuskulud		-667 122	-628 646
Paigutatud tähtjalistesse hoiustesse		-5 702 135	-5 569 514
Laekunud tähtjalistest hoiustest		9 396 548	11 424 337
Laekumised muudest ärituludest ja makstud muud ärikulud		14 036	42 086
Rahavood äritegevusest kokku		3 857 419	6 580 064
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetus	18	0	-99 510
Materiaalse põhivara müük		0	44 094
Immateriaalse põhivara soetus		-33 651	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-33 651	-55 416
Rahavood kokku		3 823 768	6 524 648
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		1 641 272	392 179
Raha ja raha ekvivalentide muutus		3 823 768	6 524 648
Muutus kursivahest		-49	1 246
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	13	5 464 991	6 918 073

Raamatupidamise vahearuanne lisad

Lisa 1. Vahearuanne koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

AS Inges Kindlustus (edaspidi ka Selts) on Eestis 29.10.1996 registreeritud äriühing (registrikood: 10089395), asukohaga Raua 35, Tallinn (Eesti). Selts pakub Eestis kahjukindlustust, sh. kohustuslikku liikluskindlustust. AS Inges Kindlustus kontrollivaks osapooliks on läbi otsese ja kaudse osaluse Voldemar Vaino.

Juhatus kiitis raamatupidamise vahearuanne avalikustamise heaks oma otsusega 30. oktoobril 2017.a.

Vastavuse kinnitus

AS Inges Kindlustus raamatupidamise vahearuanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU).

Koostamise alused

Seltsi arvestusvaluuta on euro ja majandusaasta arvnäitajad on esitatud eurodes ilma komakohata (kui ei ole märgitud teisiti).

Vahearuanne koostamisel on Selts lähtunud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud jääkvara, mis kajastatakse õiglases väärtuses miinus müügikulutused. Jääkvara kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded“.

IFRS EUGa kooskõlas olevate aruannete koostamine eeldab juhtkonnalt otsuste, kalkulatsioonide ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade ja kohustuste, tulude ja kulude kajastatud summasid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused baseeruvad eelmiste perioodide kogemustel ja erinevatel muudel faktoritel, mida peetakse olemasolevatel asjaoludel põhjendatuks. Saadud tulemuste põhjal tehakse varade ja kohustuste raamatupidamisliku väärtuse üle otsuseid, mis ei ole juba muude allikate põhjal ilmsed. Tegelikud tulemused võivad nendest hinnangutest erineda.

Raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused vaadatakse üle järjepidevalt. Raamatupidamislike hinnangute muutused kajastatakse muutuse tegemise aastal, kui nad puudutavad ainult antud aastat, või muutuse tegemise aastal ja järgnevatel aastatel, kui nad puudutavat antud ja järgnevat aastaid. Täpsemalt vt. lisa 2.

Alljärgnevad arvestuspõhimõtted on järjepidevalt kasutusel kõigi aruannetes esitatud aastate kohta.

Lepingute klassifikatsioon

Kindlustuslepingud on lepingud, mille kohaselt Selts (kindlustusandja) võtab enda kanda kindlustusrisiki teiselt osapoolelt (kindlustusvõtja), nõustudes maksma hüvitist kindlustusvõtjale või muule hüvitise saajale neid ebasoodsalt mõjutava spetsiifilise tulevikusündmuse (kindlustusjuhtum) saabudes. Seetõttu on IFRS 4 mõistes kõik kindlustusvõtjaga sõlmitud lepingud klassifitseeritud kindlustuslepinguteks.

AS Inges Kindlustuse majandustegevus hõlmab vaid kahjukindlustust (liikluskindlustus, reisikindlustus, vedaja vastutuskindlustus, maismaasõidukite kindlustus, transporditavate kaupade kindlustus, varakindlustus).

Kindlustuslepingute kajastamine ja hindamine

Brutopreemiad

Brutopreemiad on aasta jooksul sõlmitud lepingute preemiad. Brutopreemiatena kajastatakse kindlustuslepingute järgselt saadud ja saadaolevad preemiad või nende osamaksud, mille maksetähtaeg kuulub arvestusperioodi sõltumata sellest, kas nad on täielikult või osaliselt seotud ka järgnevate arvestusperioodidega. Brutopreemiates sisalduvad vahendajatele makstavad komisjonitasud. Preemiatuludena ei arvestata ettemakseid kindlustusvõtjatelt.

Tuludena kajastatakse saadud preemiate väljateenitud osa. Preemiaid teenitakse riski jõustumise kuupäevast kindlustuse kehtivusaja jooksul ja kindlustatava riski põhjal.

Ettemakstud preemiate eraldis

Ettemakstud preemiate eraldis on see osa kahjukindlustuse brutopreemiatest, mis on seotud kindlustuslepingute kehtivusega peale bilansikuupäeva ning mis eeldatavalt teenitakse järgmisel majandusaastal. Ettemakstud preemiate eraldis arvestatakse proportsionaalselt iga üksiku lepingu bilansikuupäevajärgse kehtivuse osakaalu alusel kogu lepingu kehtivusperioodist. Seejuures iga üksiklepingu eraldis moodustab selle lepingu brutopreemiast protsentuaalselt sama osa, mis bilansikuupäeva järgne kindlustuslepingu kehtivuse aeg moodustab kogu lepingu kehtivuse ajast.

Kahjunõuded

Kindlustusest tekkinud kahjunõuded koosnevad majandusaasta jooksul väljamakstud ja juhtunud kahjudest ning nende käsitlemiskuludest, jääkvara müügist ja kindlustusandja regressiõiguse alusel tagasisaadud summadest ning muutustest rahuldamata nõuete eraldises.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis hõlmab Seltsi prognoosi alusel arvatud esinenud kahjude, mis on bilansipäeva seisuga välja maksmata, kogukulu summas vajalikke eraldisi ja asjassepuutuvaid väliseid ja siseseid nõuete käsitlemiskulusid. Rahuldamata nõudeid hinnatakse, analüüsides igaahtede eraldi ja võttes arvesse tekkinud, kuid veel teatamata kahjusid ja nii siseste kui väliste prognoositavate sündmuste (nt. kahjukäsitlemisprotseduuride muudatused, inflatsioon, juriidilised arengutendentsid ja seadusandlikud muudatused ning mineviku kogemused ja trendid) mõju.

Siia kuuluvad muuhulgas ka summad, mis on eraldatud väljaminekute katmiseks, millega kaasneb püsiv töövõimetushüvitis ja ülalpidamispension (nn. liikluskindlustuse pensionide eraldis) ning raviautustuste (sh Haigekassa) nõuded.

Rahuldamata nõuete eraldis (RNE) koosneb toimunud, kuid hüvitamata kahjudest ning toimunud, kuid teatamata kahjudest ja kahjukäsitluskuludest. Nende täpsemad arvestamise põhimõtted on kirjutatud lahti lisa 2.

Rahuldamata nõuete eraldisi ei diskonteerita, v.a. liikluskindlustuse annuiteetide eraldis, mida diskonteeritakse nüüdisväärtusse, kasutades standardseid aktuaarseid meetodeid ja pensioni tõusu indeksit ja diskontomäära.

Kuigi juhtkonna hinnangul on rahuldamata eraldise kogusumma ja sellega seotud edasikindlustuse poolt hüvitatavad summad neile kättesaadava info alusel õiglaselt kajastatud, on lõppkohustus edaspidise info ja sündmuste tõttu erinev ja lõpptulemuseks võib olla oluline korrigeerimine tehtud eraldises. Korrigeerimised eelnevatel aastatel kajastatud rahuldamata nõuete eraldises kajastatakse raamatupidamisaruannetes korrigeerimise tegemise perioodil ja avalikustatakse eraldi, kui need on olulised. Kasutatud meetodid ja tehtud hinnangud vaadatakse regulaarselt üle.

Edasikindlustus

Selts ostab edasikindlustuskatet tavapärase kindlustuse käigus, et riskide hajutamise läbi piirata võimalikku netokahjumit. Makstud edasikindlustuse preemiad ja saadud hüvitised kajastatakse brutomeetodil, kuna edasikindlustuskokkulepped ei vabasta Seltsi otsestest kohustustest kindlustusvõtjate ees.

Edasikindlustuslepingutena kajastatakse ainult neid lepinguid, mille tulemusena toimub oluline kindlustusriski loovutamine. Lepingulised õigused, mille alusel ei loovutata olulist kindlustusriski, kajastatakse kui finantsinstrumenti.

Eeldatavad edasikindlustusest tagasisaadavad summad kajastatakse eraldi varana edasikindlustuse osas kindlustuslepingute eraldises. Edasikindlustusest tagasisaadavaid summasid hinnatakse sarnaselt rahuldamata nõuetele.

Makstud edasikindlustuse preemiad kajastatakse kuludena samal alusel, mille järgi lepingujärgsed kindlustuspreemiad kajastatakse tuludena. Järgmisesse majandusaastasse kuuluv edasikindlustuse preemiate osa kajastatakse finantsseisundi aruandes edasikindlustuse osas kindlustuslepingute eraldises.

Nõuded edasikindlustusest sisaldavad välja makstud kahjude katteks edasikindlustajatelt saadaolevaid summasid ja kajastatakse finantsseisundi aruandes kindlustus- ja muude nõuete all.

Edasikindlustusega seotud varade kaetavat väärtust hinnatakse igal bilansipäeval. Kui selgub asjaolusid, mille tulemusena tõenäoliselt ei laeku kõik esialgselt arvele võetud summad, hinnatakse varade väärtus alla tõenäoliselt laekuva summani.

Kapitaliseeritud sõlmimiskulud

Sõlmimiskulud koosnevad kõigest kindlustuslepingute sõlmimisel tekkivatest otsestest ja kaudsetest kuludest. Kindlustuslepingute puhul on kapitaliseeritud sõlmimiskulud selline osa tekkinud soetuskuludest, mis on seotud järgmisesse aruandeperioodi ülekantavate preemiatega ning vastavad ettemakstud preemiate eraldise proportsioonile kindlustuspreemiatest. Kapitaliseerimisele kuuluvad sõlmimiskulud koosnevad otsestest sõlmimiskuludest (vahendajate komisjonitasud, müügipersonali palk, kulud müügipersonali inventarile), kapitaliseeritud ei ole kaudseid sõlmimiskulusid (reklaam, administratiivpersonalitöötasud, lähetus- ja sõidukulud jms.).

Edasikindlustuse osa kapitaliseeritud sõlmimiskuludes moodustab edasikindlustuslepingu järgsetest komisjonitasudest sama protsentuaalse osa, mis ettemakstud preemiate eraldise edasikindlustuse osa moodustab edasikindlustuspreemiatest.

Kohustused ja neile vastavad varad kohustuste piisavuse testi põhjal

Selts viib bilansipäeva seisuga läbi kindlustuskohustuste piisavuse testi. Testi eesmärgiks on hinnata, kas kajastatud kindlustuslepingutest tulenevad kohustused, vähendatuna kapitaliseeritud sõlmimiskulude võrra, on tulevaste hinnanguliste rahavoogude valguses piisavad katmaks kõiki väljamakseid. Testi läbiviimisel on arvesse võetud hetke parimaid hinnanguid kõikide tulevaste lepinguliste rahavoogude ja nendega seotud kulude, nagu kahjukäsitluskulud, kohta. Kui testi tulemuseks on puudujääk, hinnatakse alla kapitaliseeritud sõlmimiskulud ja vajadusel moodustatakse täiendav eraldis - möödumata riskide eraldis. Võimalik puudujääk kajastatakse koondkasumiaruandes.

Tulud

Tulud kindlustuslepingutest

Kindlustuslepingute tuludega seotud arvestuspõhimõtted on esitatud lõigus "Kindlustuslepingute kajastamine ja hindamine".

Teenus- ja komisjonitasutulu

Teenus- ja komisjonitasutulu sisaldab edasikindlustuse komisjonitasusid ning muid kindlustuslepingute sõlmimise ja haldamisega seotud teenustasusid (nt teenustasud kindlustuslepingute katkestamisest).

Edasikindlustuskomisjonides kajastatakse edasikindlustajalt edasikindlustuslepingu alusel saadav komisjonitasu, sealhulgas komisjonitasu, mis tuleneb edasikindlustusvõtja osalemisest edasikindlustusandja kasumis. Edasikindlustuslepingu komisjonitasu tulu kajastatakse samadel alustel kui kindlustuslepingute sõlmimiskulud (vt. arvestuspõhimõtete punkt „Kapitaliseeritud sõlmimiskulud”).

Finantstulud

Finantstulud sisaldavad tulusid finantsinstrumentidelt.

Tulu finantsvaradelt sisaldab intressi ja dividenditulu, netotulu õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi klassifitseeritud finantsvarade ümberhindlusest ja finantsvarade realiseerimisest. Täiendavat informatsiooni finantstulude kajastamise kohta finantsvaradelt on arvestuspõhimõtete punktis „Finantsvarad”.

Kulud

Tegevuskulud on jaotatud vastavalt administratiiv-, sõlmimis- ja kahjunõuete käsitluskuludeks. Kahjunõuete käsitluskulud on kajastatud koondkasumiaruande real “Esinenud kahjunõuded ja hüvitised”.

Kaudsed administratiivkulud ja kaudsed sõlmimiskulud on jagatud liikluskindlustuse ja vabatahtliku kindlustuse vahel vastavalt kogutud brutopreemiate proportsioonile.

Administratiivkuludeks on kindlustustegevusega seotud kulud, kulud personalile, kontorimööbli ning inventari amortisatsioonikulu, samuti lähetus- ja koolituskulud selles osas, mis ei ole sõlmimis- või kahjukäsitluskulu.

Sõlmimiskuludeks arvestatakse vahendajate komisjonitasud, agentide vahendustasud ning poliisi-blankettide trükkimise kulu, müügitöötajate lähetuskulud, reklaamikulud, transpordi ja sidekulud ning müügipersonali kasutuses oleva põhivara hooldus- ja amortisatsioonikulu.

Kahjukäsitluskulud moodustuvad kahjukäsitlejate töötasust, lähetus- ja koolituskuludest, kuludest ruumidele, transpordile ning kahjukäsitlemise inventari amortisatsioonikulu.

Ettevõtte tulumaks

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20%; tasumisele kuuluv maksumäär moodustab 20/80 netoväljamaksest.

Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustuste maksustamisväärtuste ning raamatupidamislike jääkväärtuste vahel ning seetõttu ei teki ka edasilükkunud tulumaksuvarasid ja –kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna ning –kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Valuuta ümberarvestus

Selts kasutab arvestus- ja esitlusvaluutana oma majanduskeskkonna valuutat – eurot. Välisvaluutas toimunud äritehingud hinnatakse ümber tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi.

Välisvaluutades nomineeritud rahalised varad ja kohustused arvestatakse ümber, kasutades bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskurssi. Ümberhindamisest tekkivad kursivahed kajastatakse koondkasumiaruandes muudes ärituludes või muudes ärikuludes, depsiitide ümberhindamisest tekkivad kursivahed kajastatakse investeeringute tuludes või investeeringute kuludes.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara objektid kajastatakse soetusmaksumuses, mida vähendatakse akumulatsioonidest kulumise ja vara väärtuse langusest tulenevate allahindluste võrra.

Materiaalse põhivarana võetakse arvele olulise soetusmaksumusega ja üle ühe aastase eeldatava kasuliku kasutusega varad. Väheolulise maksumusega objektid kantakse nende soetamisel kuludesse. Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ning soetusega otseselt seotud väljaminekutest.

Arvuteid ei kajastata nende suhteliselt kiire moraalse kulumise tõttu materiaalse põhivara hulgas, vaid kantakse soetamisel kuludesse.

Materiaalse põhivara kulum

Kulum kajastatakse koondkasumiaruandes lineaarsel meetodil materiaalse põhivarana arvelolevate objektide kasuliku tööea jooksul. Ehitiste amortisatsiooninormiks on 3% aastas ja muu põhivara puhul 20% aastas.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooniperioodid vaadatakse üle igal aastal, selgitamaks ega ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkude eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodidel.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana võetakse arvele arenguväljaminekud, patendid, litsentsid sh spetsiaalselt ettevõtte tarbeks loodud tarkvara, kaubamärgid, kui nad on olulise soetusmaksumusega ja nad osalevad tulude tootmisel pikema ajaperioodi jooksul.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega seotud otsestest kulutustest. Immateriaalse põhivarana kajastatakse soetatud tarkvara, mida amortiseeritakse vastavalt kasulikkude elueale lineaarse amortisatsioonimeetodiga keskmiselt 10% aastas. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel on lähtutud eelduses, et selle lõppväärtus on null.

Finantsvarad

Finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse kategooriatesse, sõltuvalt nende soetamise eesmärgist:

- Finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumi/kahtjumi on finantsvarad, mis on soetatud kauplemise eesmärgil kui algsel kajastamisel Seltsi poolt nõnda määratletakse.
- Lunastustähtajani hoitavad investeeringud on finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumentid, ja mis on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtaegadega, kusjuures Selts kavatab ja on suuteline antud varasid lunastustähtajani hoidma.
- Laenud ja nõuded on finantsvarad, mis on kindlaksmääratavate maksetega fikseeritud ja pole tuletisinstrumentid, ja mida ei ole noteeritud aktiivsel turul
- Müügivalmis finantsvarad on finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumentid ja mis on kas määratud sellesse rühma või pole klassifitseeritud ühessegi teise kategooriasse.

Finantsvarade ostmise kajastatakse tehingupäeval ehk hetkel, kui Selts kohustub vara soetama. Kajastamine lõpetatakse, kui lepingujärgsed õigused investeeringutest saadavatele rahavoogudele aeguvad või kui investeeringud koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

Finantsvarad võetakse arvele õiglasest väärtuses, millele lisatakse kõigi finantsvarade puhul, mis ei ole õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi, nende soetamisega otseselt seotud tehingukulud.

Pärast esialgset kajastamist hindab Selts finantsvarasid õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi ja müügivalmis finantsvarasid õiglasest väärtuses ilma müümisel tekkivaid võimalikke tehingukulusid maha arvestamata. Noteeritud väärtuste õiglasest väärtuseks on nende noteeritud ostukurs bilansipäeva seisuga. Kui finantsvara turg ei ole aktiivne, kasutab Selts õiglasest väärtuse määramiseks hindamismeetodeid. Need hõlmavad hiljutisi sõltumatute osapoolte vahel aset leidnud turutehinguid, viiteid teisele, ligikaudselt samasugusele instrumendile, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optsoonide hindamise mudeleid. Kui omakapitaliinstrumentide väärtust ei saa usaldusväärselt mõõta, hinnatakse need soetusmaksumuses.

Laenud ja nõuded on finantsvarad, mis on kindlaksmääratavate maksetega fikseeritud, pole tuletisinstrumendid ning mida ei ole noteeritud aktiivsel turul. Sii kuuluvad lunastustähtajani hoitavad investeeringud, nõuded ostjate vastu, väljastatud laenud. Sellised varad võetakse tekkimisel arvele soetusmaksumuses ning edasisel kajastamisel hinnatakse sisemise efektiivse intressimäära meetodil korrigeeritud soetusmaksumuses, millest lahutatakse vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Nõuete hindamisel analüüsitakse igat nõuet eraldi ning ebatõenäoliselt laekuvad nõuded kantakse kuludesse. Laenude ja nõuete väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Realiseeritud tulud ja kulud ning õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi kajastatavate finantsvarade õiglasest väärtuse muutustest tulenevad realiseerimata tulud ja kulud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumis/kahjumis. Müügivalmis finantsvarade õiglasest väärtuse muutustest tulenevad realiseerimata tulud ja kulud kajastatakse muu koondkasumi (-kahjumi) osana, v.a. kahjumid vara väärtuse langusest ning rahaliste varade ja kohustuste, nagu näiteks võlakirjad, valuutakursikasumid ja -kahjumid. Kui müügivalmis finantsvara müüakse või selle väärtus langeb, kajastatakse eelnevalt omakapitalis kajastatud kumulatiivsed tulud või kulud kasumis või kahjumis. Kui müügivalmis investeeringud on intressikandvad, kajastatakse sisemise intressimäära meetodil arvutatud intress koondkasumiaruandes.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha ja nõudmiseni hoiuseid. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ja muud võlad) võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses, mille hulka kuuluvad tehingutasud. Finantskohustusi kajastatakse tehingupäeval. Finantskohustusi kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse maksmisele kuulavas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast või kui Seltsil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Kindlustus- ja muud nõuded

Kindlustus- ja muud nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses vähendatuna väärtuse langusest tulenevate kahjumite võrra.

Nõuetena kajastatakse kindlustusvõtjate, vahendajate ja teiste võlgnevused Seltsile aruandeperioodi lõpul. Samuti näidatakse siin nõuded kindlustusseltside vahelistest arveldustest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete arvestuses on hinnatud iga nõude laekumise tõenäosust eraldi. Ebatõenäoliselt laekuvateks ja lootusetuks tunnistatud nõuded on aruandes kajastatud põhimõttel, et klientide nõuete summas on vähendatud aruandeperioodi brutopreemiaid ning vahendajate nõuded on kantud kuludesse.

Varade väärtuse vähenemine

Finantsvara

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis viitavad soetusmaksumuses või korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse langusele. Oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti puhul eraldi. Selliste finantsvarade puhul, mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus on langenud ja mis ei ole individuaalselt olulised, hinnatakse väärtuse langust kogumina. Kõik vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastatakse perioodi kasumis/kahjumis. Kui vara väärtus tõuseb, siis eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum tühistatakse. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse langust mõõdetakse vara raamatupidamisväärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse langusest tekkinud kahjumi vähenemine kajastatakse perioodi kasumis/kahjumis.

Põhivara

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema raamatupidamisliku väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga kahest näitajast: kas vara õiglasest väärtusest (miinus müügiikulutused) või diskonteeritud rahavoogude põhjal leitavast kasutusväärtusest. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema raamatupidamislikust väärtusest, hinnatakse vara objekt alla tema kaetavale väärtusele. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta, kuhu see vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle raamatupidamisliku jääkväärtuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara raamatupidamislikku maksumust. Ülempiiriks on vara raamatupidamislik jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Hüvitised töötajatele

Lühiajalised hüvitised töötajatele, sealhulgas töölepingujärgne töötasu, puhkusetasu ning nendelt õigusaktide alusel arvestatud sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaks kajastatakse tekkepõhiselt tegevuskuludes. Täiendavaid hüvitisi (sh täiendav pension ja aktsiaoptioonid) ei ole töötajatele kehtestatud.

Muud kohustused ja ettemakstud tulud

Muud kohustused ja ettemakstud tulud kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Muude kohustustena on kajastatud dividendivõlad, garantiikindlustuse tagatissummad, võlad hankijatele ning muud kohustused.

Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärset määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Potentsiaalseteks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Potentsiaalsete kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise vahearuanes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansi kuupäeva 30.09.2017 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Selts on järjepidevalt rakendanud Lisas 1 kirjeldatud arvestuspõhimõtteid kõigi aruandes esitatud perioodide suhtes.

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja olemasolevate standardite muudatused

Standardi IFRS 4 muudatused: standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendamine koos standardiga IFRS 4 „Kindlustuslepingud“.

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2021 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt (ei ole veel Euroopa Liidu poolt vastu võetud).

Muudatused käsitlevad probleeme, mis tekivad standardi IFRS 9 rakendamisest enne seda, kui võetakse kasutusele asendusstandard, mida IASB arendab standardi IFRS 4 jaoks. Muudatused pakuvad kahte lahendust. Üheks lahenduseks on ajutine vabastus standardist IFRS 9, mis sisuliselt lükkab selle standardi rakendamise mõne kindlustusandja jaoks edasi. Teiseks lahenduseks on kasutada esitusviisi puhul tasandavat lähenemisviisi, et leevendada volatiilsust, mis võib tekkida standardi IFRS 9 rakendamisel enne uue kindlustuslepingute standardi rakendamist.

Selts kavatseb kindlustusandjana rakendada standardi IFRS 9 vastuvõtmise vabastust.

Standard IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (2014)

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem (Standardi IFRS 4 muudatuste rakendamisel (vt eelmine lõik) kohaldatakse aruande perioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2021 või hiljem).

Rakendatakse tagasiulatuvalt mõnede eranditega. Eelnevate perioodide ümberarvestus ei ole vajalik ja see on lubatud vaid sellise informatsiooni alusel, mida pole mõjutanud hiljem ilmsiks tulnud asjaolud. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardiga IFRS 9 asendatakse standard IAS 39 „Finantsinstrumendid: Kajastamine ja mõõtmine“, v.a see, et standardi IAS 39 erand, mis puudutab finantsvarade või –kohustuste portfelli intressimäärariskile avatud positsiooni õiglase väärtuse riskimaandamist, jääb kehtima ning ettevõtted võivad valida, millist arvestusmeetodit kasutada - kas rakendada standardi IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata praegu kehtivate standardi IAS 39 nõuete rakendamist kõigi instrumentide riskimaandamise arvestusel.

Kuigi finantsvarade mõõtmisel kasutatavad mõõtmisalused – korrigeeritud soetusmaksumus, õiglase väärtus läbi muu koondkasumiaruande ja õiglase väärtus läbi kasumi või kahjumi – sarnanevad standardi IAS 39 mõõtmisalustele, on kriteeriumid, mille alusel finantsvarasid õigesse mõõtmiskategooriasse liigitatakse oluliselt erinevad.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui täidetud on järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid;
- kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Lisaks sellele võib selts teha selliste omakapitaliinstrumentide puhul, mida ei hoita kauplemiseesmärgil tagasivõtmatu otsuse kajastada hilisemaid õiglase väärtuse muutusi (sh kursikasumeid ja -kahjumeid) muu koondkasumi hulgas. Neid muutusi ei liigitata mingil juhul ümber kasumisse või kahjumisse.

Õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande mõõdetavate võlainstrumentide puhul kajastatakse intressitulu, oodatav krediidikahjum ning kursikasumid ja -kahjumid kasumis või kahjumis sama moodi kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade puhul. Muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis või -kahjumis ning liigitatakse ümber kasumisse või kahjumisse kajastamise lõpetamisel.

Standardi IFRS 9 väärtuse languse mudelil asendab standardi IAS 39 „tekkinud kahjumi“ mudeli „eeldatava krediidikahjumi“ mudeliga, mis tähendab, et enam ei pea enne väärtuse langusest tuleneva allahindluse kajastamist olema toimunud kahjujuhtum.

Standardis IFRS 9 on sätestatud uus üldine riskimaandamisarvestuse mudel, mis seob riskimaandamisarvestuse tihedamalt riskijuhtimisega. Riskimaandamissuhete liigid – õiglase väärtus, rahavoog ja netoinvesteering välismaises äriüksuses – jäävad samaks, aga nõutakse täiendavaid otsuseid.

Standardis on sätestatud uued nõuded riskimaandamisarvestuse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks ning riskimaandamise objektiks olevate instrumentidena on lubatud määratleda täiendavaid riskile avatud positsioone.

Seoses seltsi riskijuhtimise ja riskimaandamisega tuleb avalikustada hulgaliselt täiendavat informatsiooni.

Seltsi hinnangul ei mõjuta standard IFRS 9 (2014) oluliselt tema raamatupidamise aruannet. Tulenevalt seltsi äritegevuse olemusest ja talle kuuluvate finantsinstrumentide liikidest seltsi finantsinstrumentide liigitamine ja mõõtmine standardi IFRS 9 rakendumisel ei muutu. Ettevõtte hinnangul siiski vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid suurenevad ja muutuvad eeldatava krediidikahjumi mudeli rakendusalaasse jäävate varade puhul kõikumavaks. Selts ei ole veel teinud lõplikku otsust standardi IFRS 9 alusel rakendatavate väärtuse languse kajastamise meetodikate kohta.

Standard IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest“

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine. Standardi IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest“ selgitusi ei ole EL veel heaks kiitnud, kuid EL on heaks kiitnud standardi IFRS „Tulu kliendilepingutest“ ja selle jõustumiskuupäeva.

Uues standardis antakse raamistik, mis asendab senised IFRS standardites antud juhised tulu kajastamiseks. Ettevõtted võtavad kasutusele viieastmelise mudeli, et kindlaks määrata, millal ja millises summas tulu kajastada. Uue mudeli kohaselt tuleb tulu kajastada siis (või sel ajal), kui ettevõtte annab kliendile üle kontrolli kaupade või teenuste üle ning sellises summas, mida ettevõtte loodab nende kaupade või teenuste eest saada. Sõltuvalt sellest, kas on täidetud teatud kriteeriumid, kajastatakse tulu:

- aja jooksul ja viisil, mis kajastab ettevõtte tulemusi või

- ajahetkel, kui kontroll kaupade või teenuste üle antakse üle kliendile.

Standardis IFRS 15 kehtestatakse ka põhimõtted, mida ettevõtted peavad järgima kvalitatiivse ja kvantitatiivse informatsiooni avalikustamisel, mis annab raamatupidamise aruande kasutajatele kasulikku teavet klientidega sõlmitud lepingutest tuleneva tulu ja rahavoogude olemuse, suuruse, ajastuse ja ebakindluse kohta.

Kuigi selts ei ole veel lõpetanud standardi IFRS 15 võimaliku mõju esmast hindamist, ei avalda uue standardi esmakordne rakendamine juhatuse hinnangul seltsi raamatupidamise aruandele olulist mõju. Tulenevalt seltsi äritegevuse olemusest ja tema poolt teenitava tulu liikidest seltsi tulu ajastamine ja mõõtmine standardi IFRS 15 rakendamisel eeldatavasti ei muutu.

Ülejäänud uued IFRS standardid, nende muudatused ja tõlgendused ning iga-aastased edasiarendused ei mõjuta oluliselt seltsi finantsaruandeid.

Lisa 2. Raamatupidamislikud hinnangud ja otsustused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja otsustusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud potentsiaalseid varasid ja kohustusi. Kuigi nimetatud otsustused on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega.

Tähtsamad raamatupidamishinnangud raamatupidamislike arvestuspõhimõtete rakendamisel on ära toodud alljärgnevalt:

Kindlustuseraldised (vt lisa 23)

Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise suuruse (IBNR) hindamine toimub ajaloolise kogemuse põhjal, kus tulevikus tekkivate kahjunõuete eraldise hindamisel võetakse arvesse eelmistel perioodidel tegelikult tekkinud kahjunõuded, kasutades selleks statistilisi meetodeid.

Teadaolevate registreeritud, kuid lõpuni käsitlemata kahjude eraldis (RBNS) leitakse juhtumipõhiselt olemasoleva informatsiooni või nõude põhjal.

Seltsi hinnangud teatatud ja teatamata kahjude osas ja kahjunõuete eraldised on kvartaalselt täiendatud ja üle vaadatud ning muutused kajastuvad koondkasumiaruandes.

Tagasinõuded ja jääkvara

Eeldatavad jääkvara müügi ja regressi alusel tagasisaadavad summad kajastatakse eraldi varadena ning neid hinnatakse igal bilansipäeval nende õiglases väärtuses miinus müügikulutused.

Lisa 3. Riskide juhtimine

Seltsi kui majandusüksuse seisukohalt on riskid jagatud välisteks ja sisemisteks riskideks.

Välised riskid on riskid, mis tekivad Seltsist väljaspool Seltsi enda tegevusest sõltumata (nt konkurentide tegevus, seadusandlus, finantsriskid).

Sisemised riskid on riskid, mis tekivad majandusüksuse sees (nt kindlustusriskid, personalirisk, IT risk).

Riskide hindamine toimub Seltsi juhatuse poolt kehtestatud korras, millega on kehtestatud protseduurireeglid olemasolevate riskide tuvastamiseks ja nende juhtimiseks ning tulevase mõju vähendamiseks. Riskide hindamise ja juhtimise protsess on pidev.

Ettevõtte majandusarengu seisukohalt on oluline määratleda ettevõtte riskid ning tegeleda nende juhtimisega. Kindlustusselts on välja toonud 3 põhilist riskivaldkonda: kindlustusrisk, finantsriskid ning operatsioonirisk. Järgnevalt on toodud vastavate riskivaldkondade kokkuvõtlikud definitsioonid.

Riski juhtimise eesmärkideks on kindlustusrisiki vähendamine kindlustusmaksemäärade korrigeerimise ning pideva reservide kontrollimise teel. Lisaks jätkuvalt hoida madalal likviidsus- ja krediidirisk ning maandada paremini operatsiooniriski võttes kasutusele uuema ja kompaktsema infosüsteemi.

Kindlustusrisk

Kindlustusrisk – võimalus saada kahju kindlustuskattes defineeritud ootamatutest sündmustest (kindlustusjuhtumid).

Ettevõtte kindlustusrisk hõlmab järgmisi kindlustusvaldkondi:

- liikluskindlustus;
- reisikindlustus;
- maismaasõiduki valdaja vastutuskindlustus;
- maismaasõidukite kindlustus;
- transporditavate kaupade kindlustus;
- varakindlustus.

Kindlustusrisiki juhtimine koosneb peamiselt kolmest valdkonnast: adekvaatsete kindlustusmaksemäärade, kindlustushüvitiste ning eraldiste määratlemisest. Lisaks kasutatakse kindlustusrisiki juhtimiseks edasikindlustust.

Kindlustusmaksemääradega seotud riskid

Peamiseks kindlustusrisiki allikaks on ebapiisavad kindlustusmaksemäärad. Kindlustusmaksemäärad on leitud põhimõttel: võtta arvesse võimalikke väljamakseid ning hinnapoliitika konkurentsivõimelisust. Lisaks viiakse läbi iga-aastaselt kindlustusmaksemäärade piisavuse test ning lähtuvalt testi tulemustest võetakse ette suuremaid korrektsioone. Lisakorrektsioone viiakse läbi aktuaarsete analüüside ja raamatupidamislike aruannete alusel.

Kahjukäsitlusega seotud riskid

Hüvitamisele kuuluva kindlustusjuhtumi määramisel lähtutakse kindlustusliigile vastavatest kehtivatest tingimustest. Erandiks võib lugeda kohustusliku liikluskindlustuse, mis allub Eesti Liikluskindlustuse süsteemile.

Oluliseks kahjujuhtumitest tulenevate riskide juhtimiseks on reeglite ja normide järgimine. Hüvitamise reeglid põhinevad sisemise kogemuse alusel loodud käsitlusreeglitele. Erandjuhtumite korral lähtutakse ühistest arvamustest ja tõekspidamistest.

Kindlustustehniliste eraldistega seotud riskid

Kindlustustehniliste eraldiste määramiseks kasutatakse eksperthinnanguid, ahel-redel meetodit, mis põhineb minevikuandmetel ning erinevaid arvutusmeetodeid isikukahjude puhul. Lisaks viiakse aasta lõpu seisuga läbi reservide piisavuse test, mille tulemusena saadud reservide piisavus või puudujääk kajastatakse majandusaasta aruandes.

Kindlustusrisikide maandamiseks on kindlustusseltsi kindlustusriskid kaetud edasikindlustuslepingutega, mis on määratud iga liigi puhul eraldi.

Tundlikkus kindlustusrisiki suhtes

Tundlikkus kindlustusrisiki suhtes väljendab teatud parameetrite muutuste mõju kindlustusandja tegevuses. Väikesed parameetrite erinevused võivad anda suure erinevuse lõpptulemuses, seetõttu on oluline uurida erinevaid näitajaid.

Kindlustusrisi kontsentratsioon

Kindlustusrisi kontsentratsioon määrab, millises ulatuses võib sündmus (või mitu sündmust) mõjutada oluliselt kindlustusandja kohustusi. Üks risi kontsentratsiooni vorm – mitu mingil moel sarnast kindlustuslepingut annavad kokku ühe suure risi. Näiteks loodusõnnetused, mis juhtuvad mingis kindlas piirkonnas, seavad ohtu korraga kõik seal asuvad kindlustusobjektid.

Vaadates kindlustusportfelli liigiti, siis kohustuslik liikluskindlustus hõlmab sealt suurima osa. Eelnevalt tulenevalt asub suur osa ettevõtte kindlustusobjekte Eestis. Ettevõtte hinnangul ei ole loodusõnnetused, mis põhjustaksid suurt kahju, sagedased.

Liikluskindlustuse puhul jälgitakse poliisiomanike vanuseid ja asukohti, leidmaks olulisi gruppe, kus kindlustusrisk on keskmisest suurem.

Kahjude kujunemine

Kahjude kujunemisel on arvesse võetud kõikide kindlustusliikide makstud hüvitised, käsitluskulud, regress, IBNR ja rahuldamata nõuete eraldised.

Edasikindlustus

Liikluskindlustuse puhul kasutatakse kolme kihiga XL edasikindlustust. Liikluskindlustuse ja kaskokindlustuse puhul kasutatakse ka proportsionaalset 30% edasikindlustust.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, mille realiseerumine võib põhjustada kahju teise osapoole maksejõuetuse tõttu. Ettevõtte krediidirisk on põhjustatud arvete tasumata jätmisest kliendi, vahendaja või edasikindlustaja poolt.

Krediidiriski maandamiseks on kehtestatud nõue, et poliis väljastatakse vaid tasutud arvetele. Vahendajad kannavad oma klientide krediidiriski. Vahendajate krediidirisk on maandatud regulatsioonidega, näiteks müügiloa lõpetamine. Edasikindlustajate krediidiriski maandamiseks analüüsitakse enne igat edasikindlustuslepingu sõlmimist edasikindlustusandja maksevõimet ja usaldusväarsust.

Likviidsusrisk

Kindlustuslepingutest tulenev likviidsusrisk on seotud kindlustusandja kohustustega. Peamised kohustuste haldamise meetmed on õigete rahuldamata nõuete eraldiste suuruste määramine. Kohustuste täitmiseks on ettevõtetel osa finantsvahenditest lühiajalistes deposiitkoostes, mis võimaldab vahendeid hankida piisavalt kiiresti.

Pikaajaliselt hoitakse RNE-s reservi kindlustuspensionitele, mida makstakse välja rohkem kui 5 aastat.

Tururisk

Tururisk on risk, et muutused turuhindades avaldavad mõju Seltsi tulule kindlustuslepingutest. Kindlustustegevusest tuleneva tururiski maandamine seisneb Seltsi konkurentsivõimelisuse säilitamises. Selle säilitamiseks Selts korrigeerib hindu, pakub erinevaid kindlustusliike ja jälgitakse ülejäänud kindlustusturu dünaamikat.

Finantsriskid

Finantsriskid - erinevate finantsriskidena käsitletakse krediidiriski, likviidsusriski ja tururiski, kusjuures viimane jaguneb omakorda valuutariskiks, intressimäära riskiks ja muuks hinnariskiks.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et finantsinstrumendi üks osapool põhjustab teisele finantskahjumi, sest ei suuda kohustust täita. Antud kontekstis võib teise poole all mõista panku, kus hoitakse deposiite. Krediidiriski maandamiseks jälgitakse pidevalt vastaspoole krediivõime muutumist, Täpsemalt nõuete krediidiriski on kajastatud kindlustusriski peatükis.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kindlustusselts ei suuda realiseerida oma investeeringuid ja teisi varasid oma rahaliste kohustuste õigeaegseks täitmiseks. Hinnanguliselt on kõik Seltsi kohustused, v.a kindlustuslepingute eraldised täidetud aasta jooksul. Likviidsusriski on maandatud kasutades investeerimist kuni 90 päevastesse tähtajalistesse hoiustesse, see tähendab, et riskisituatsiooni korral on võimalik hiljemalt 90 päeva jooksul muuta finantsvarade portfelli struktuuri. Täpsemalt vt. lisa 16.

Tururisk

Tururisk on seotud valuutakursside, intressimäärade ja finantsvarade väärtuste üldiste kõikumistega, mõjutades nende väärtusi ebasoodsas suunas.

Intressimäärarisk on seotud Seltsi poolt valitud finantsinstrumentide väärtuse muutumisega suunas, mis tekitab Seltsile finantskahju.

Intressimäärariski vähendamiseks on juhatus paigutanud vabad vahendid fikseeritud intressimääraga tähtajalistesse hoiustesse. Juhatuse hinnangul on finantstoodete valik optimaalne, teenides küll vähem intressi, kuid kandes endas tunduvalt madalamat finantsriski. Finantsinvesteeringud tähtaegade lõikes on esitatud Lisas 16.

Valuutarisk on seotud välisvaluutas paigutatud finantsvarade kursimuutusega, avaldades mõju välisvaluutas fikseeritud varade tulevastele rahavoogudele. Valuutariskide vähendamiseks hoitakse enamus vabu vahendeid pankades eurodes.

Finantsinvesteeringute osakaal valuutade lõikes:

30.09.2017

	NOK	USD	Kokku
Kurss	1,6623	1,1806	
Kokku	3 893 429	978 542	4 871 971
Osakaal, %	79,91%	20,09%	100%

30.09.2016

	EUR	USD	NOK	Kokku
Kurss		1,1161	1,7411	
Kokku	2 157 000	1 031 437	39 723	3 228 160
Osakaal, %	66,8%	32,0%	1,2%	100%

Muu hinnarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglase väärtus või tulevased rahavood kõiguvad muutuste tõttu turuhindades. Riski vähendamiseks on Selts paigutanud vabad vahendid tähtajalistesse hoiustesse.

Kapitali juhtimine

Seltsi kapitali juhtimise eesmärgiks on äriplaneerimise jooksul vastavus sisemistele ja regulatiivsetele kapitalinõuetele. Alates 1. jaanurist 2016.a. kehtib Solventsus II direktiiv, millega kehtestati uued kapitalinõude ja vaba kapitali eeskirjad. Solventsusrežiimiga seoses hakkas Selts solventsuskapitalinõude arvutamiseks kasutama standardvalemit.

Seltsil on esimese taseme omavahendid. Selts järgib taktikat, et omavahendid oleksid kiirelt kättesaadavad. Omavahendite taseme kriteeriumi ja selle kontrolli, et kirjed ei ole koormatud, tagavad vastavalt seadusele ja Finantsinspeksiooni suunistele Seltsi raamatupidamine ja juhatus. Dividendide väljamaksmisel on ettevõtte keskpika perspektiivi kava konservatiivne. Dividende ei maksta, kuniks Seltsi omavahendite ja sätestatud taluvuspiiri vahe on vähem kui kaks miljonit eurot. Pärast seda võib ühel aastal dividendidena välja maksta kuni poole möödunud bilansiaasta kasumist, kui see ei kahjusta oluliselt ettevõtte majanduslikku seisundit.

Seltsi poolt aktsepteeritud omavahendite minimaalsuurus on 4,5 miljonit. Solventsuskapitalinõue leitakse korra kvartalis ning vajadusel korrigeeritakse omavahendite mahtu. Seltsi juhatus on kapitali ja varade paigutamisel, mis ületavad seaduses nõutud miinimumi, hoidnud konservatiivset poliitikat, et oleks tagatud kindlustusvõtjate huvid ning Seltsi jätkusuutlikkus. Vara investeerimisel jälgib juhatus, et oleks tagatud investeringute optimaalne tulu ja turvalisus ning investeringute hajutatuse, säilitades samal ajal Seltsi pidev likviidsus. Seltsi tegevuses toimub kapitali muutus sisemiselt genereeritava kapitali arvel.

Lisa 4. Brutopreemiad

eurodes

I-III kvartal 2017 Kindlustusliik	Brutopreemiad	Edasikindlustuse osa (vt lisa 5)	Netopreemiad
Liikluskindlustus	4 136 767	1 316 238	2 820 529
Reisikindlustus	185 967	0	185 967
Maismaasõidukite kindlustus	7 506	2 252	5 254
Maismaasõiduki valdaja vastutuskindlustus	169 433	0	169 433
Transporditavate kaupade kindlustus	1 192	0	1 192
Varakindlustus	131	0	131
Kokku	4 500 996	1 318 490	3 182 506

I-III kvartal 2016

Kindlustusliik	Brutopreemiad	Edasikindlustuse osa (vt lisa 5)	Netopreemiad
Liikluskindlustus	3 887 861	1 162 305	2 725 556
Reisikindlustus	170 425	0	170 425
Maismaasõidukite kindlustus	9 381	2 814	6 567
Maismaasõiduki valdaja vastutuskindlustus	194 026	0	194 026
Transporditavate kaupade kindlustus	187	0	187
Varakindlustus	1 315	0	1 315
Kokku	4 263 195	1 165 119	3 098 076

Lisa 5. Edasikindlustuse tulem

eurodes

	I-III kvartal 2017	I-III kvartal 2016
Edasikindlustuse preemiad Lisa 4	-1 318 490	-1 165 119
Edasikindlustuse osa ettemakstud preemiate eraldise muutuses Lisa 23	8 834	31 361
Edasikindlustuse osa makstud hüvitistest Lisa 10	927 566	746 416
Edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete eraldise muutuses Lisa 23; Lisa 10	694 090	-154 134
Edasikindlustuse osa ettesaadud komisjonitasude muutuses Lisa 7	-30 025	-211 623
Edasikindlustuse komisjonitasu ja kasumis osalemine Lisa 7	237 872	283 445
Edasikindlustuse tulem	519 847	-469 654

Lisa 6. Finantstulud ja -kulud

eurodes

	I-III kvartal 2017	I-III kvartal 2016
Intressitulud	37 601	6 438
Kasum (-kahjum) valuutakursi muutusest	-70 177	-19 837
Kokku	-32 576	-13 399

Lisa 7. Teenus- ja komisjonitasu tulud ja -kulud

eurodes

	I-III kvartal 2017	I-III kvartal 2016
Edasikindlustuse komisjonitasud (vt lisa 5)	237 872	283 445
Teenustasud	8 066	4 297
Muutus ettesaadud edasikindlustuse komisjonitasudes (vt lisa 5)	-30 025	-211 623
Kokku	215 913	76 119

Lisa 8. Muud äritulud

eurodes

	I-III kvartal 2017	I-III kvartal 2016
Välisseltsi vahendusest saadud käsitluskulu hüvitis	24 319	20 111
Tulu valuutakursi muutusest	27 259	6 841
Põhivara müügist saadud tulu	0	44 094
Eesti seltsi vahendusest saadud käsitluskulu hüvitis	52 300	34 200
Muud tulud	1 115	5 946
Kokku	104 993	111 192

Lisa 9. Esinenud kahjunõuded ja hüvitised
eurodes

I-III kvartal 2017

Kindlustusliik

	Makstud kahjud	Kahjukäsitlus-kulud (vt lisa 11)	Regressid ja jääkvara	Muutus RNE-s (vt lisa 23)	Kokku
Liikluskindlustus	2 967 095	336 902	-325 189	957 871	3 936 679
Reisikindlustus	2 685	45	0	-239	2 491
Maismaasõidukite kindlustus	3 003	0	0	-404	2 599
Kaupade transpordikindlustus	640	0	0	0	640
Maismaasõiduki valdaja vastutuskindlustus	75 698	8 108	0	50 730	134 536
Kokku	3 049 121	345 055	-325 189	1 007 958	4 076 945

I-III kvartal 2016

Kindlustusliik

	Makstud kahjud	Kahjukäsitlus-kulud (vt lisa 11)	Regressid ja jääkvara	Muutus RNE-s	Kokku
Liikluskindlustus	1 838 338	276 273	-134 419	59 601	2 039 793
Reisikindlustus	5 626	297	0	-1 231	4 692
Maismaasõidukite kindlustus	160	0	0	0	160
Maismaasõiduki valdaja vastutuskindlustus	88 797	9 002	0	-87 926	9 873
Kokku	1 932 921	285 572	-134 419	-29 556	2 054 518

Lisa 10. Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes ja hüvitistes
eurodes

I-III kvartal 2017

Kindlustusliik

	Edasikindlustuse osa kahjunõuetes (vt lisa 5)	Edasikindlustuse osa RNE muutuses (vt lisa 5)	Kokku
Liikluskindlustus	926 665	694 209	1 620 874
Maismaasõidukite kindlustus	901	-119	782
Kokku	927 566	694 090	1 621 656

I-III kvartal 2016

Kindlustusliik

	Edasikindlustuse osa kahjunõuetes (vt lisa 5)	Edasikindlustuse osa RNE muutuses (vt lisa 5)	Kokku
Liikluskindlustus	746 368	-153 988	592 380
Maismaasõidukite kindlustus	48	-146	-98
Kokku	746 416	-154 134	592 282

Lisa 11. Sõlmimis –, administratiiv- ja kahjukäsitluskulud
eurodes

I-III kvartal 2017

	Sõlmimiskulud	Administratiiv- kulud*	Kahjukäsitlus kulud (vt lisa 9)	Kokku
Tööjõukulu	136 133	155 492	209 410	501 035
Komisjonitasud vahendajatele	463 690	0	0	463 690
Ostetud kahjukäsitlusteenused	0	0	92 649	92 649
Kulud ruumidele	2 120	2 777	1 153	6 050
Materiaalse vara kulum	2 696	20 045	1 273	24 014
Immateriaalse põhivara kulum	0	3 901	0	3 901
Muud kulud	13 696	35 871	40 570	90 137
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute muutus	4 059	0	0	4 059
Kokku	622 394	218 086	345 055	1 185 535

*Administratiivkuludest on kantud kaudse kuluna sõlmimiskuludesse kuni 15% ja kaudse kuluna käsitluskuludesse kuni 30%.

I-III kvartal 2016

	Sõlmimiskulud	Administratiiv- kulud	Kahjukäsitlus- kulud (vt lisa 9)	Kokku
Tööjõukulu	140 011	150 621	190 583	481 215
Komisjonitasud vahendajatele	459 258	0	0	459 258
Ostetud kahjukäsitlusteenused	0	0	72 593	72 593
Kulud ruumidele	2 774	3 588	1 569	7 931
Materiaalse vara kulum	2 696	16 144	1 273	20 113
Muud kulud	7 400	46 409	19 554	73 363
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute muutus	-117 406	0	0	-117 406
Kokku	494 733	216 762	285 572	997 067

Lisa 12. Muud ärikulud

eurodes

	I-III kvartal 2017	I-III kvartal 2016
Finantsinspektsiooni eelarve katmise kulud	29 148	21 906
Õigusabi	942	1 503
Riigilõiv	5 626	2 020
Kulu valuutakursi muutustest	213 135	10 008
Liikluskindlustuse garantiifondi liikmemaks	179 741	174 634
Nõukogu liikmete tasud	9 791	9 791
Muud kulud	51 711	26 333
Kokku	490 094	246 195

Lisa 13. Raha ja raha ekvivalendid

eurodes

	30.09.2017	31.12.2016
Sularaha kassas	835	954
Hoiused nõudmiseni	5 464 156	1 640 318
Kokku	5 464 991	1 641 272

Lisa 14. Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded

eurodes

	30.09.2017	31.12.2016
Nõuded kindlustustegevusest		
Nõuded kindlustusvõtjatele	14 875	11 857
Nõuded vahendajatele	146 533	114 388
Regressinõuded	202 313	202 313
Kokku	363 721	328 558
Muud nõuded ja ettemaksed		
Tekkepõhine intressinõue	12 622	1 282
Nõuded välisseltside vahendamisest	29 884	76 377
Nõuded hüvitise vahendamisest	64 791	47 893
Finantsinspektsiooni järelvalvetasu ettemaks	9 768	42 472
Muud nõuded	39 330	8 583
Kokku	156 395	176 607
Kõik kokku	520 116	505 165

Lisa 15. Nõuded edasikindlustuslepingutest

eurodes

	30.09.2017	31.12.2016
Nõuded edasikindlustusest	1 217	1 243
Edasikindlustuse osa kindlustuslepingute eraldistes	4 456 962	3 754 038
Kokku	4 458 179	3 755 281

Lisa 16. Finantsinvesteeringud

eurodes

30.09.2017	Laenu- ja nõuded	Kokku
Deposiidid		
Deposiidid Eesti pankades	4 871 971	4 871 971
Kokku	4 871 971	4 871 971
31.12.2016		
Deposiidid		
Deposiidid Eesti pankades	7 070 341	7 070 341
Deposiidid välispankades	1 752 000	1 752 000
Kokku	8 822 341	8 822 341

Pangadeposiitide intressid jäid vahemikku 1,05 – 1,30% aastas (2016: 0,03 – 0,27% aastas)

Deposiidid tähtaegade lõikes:

<i>Eurodes</i>	30.09.2017	31.12.2016
Tähtaeg kuni 3 kuud	373 978	417 358
Tähtaeg 3 kuni 6 kuud	3 893 429	6 439 484
Tähtaeg 6 kuni 12 kuud	604 564	1 965 499
Kokku	4 871 971	8 822 341

Lisa 17. Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekute liikumine (DAC)

eurodes

Aruandeaasta	Saldo 1. jaanuaril	Aruandeaastal kapitaliseeritud	Muutus aruandeaastal	Saldo 30. septembril
2017	285 207	-8 118	-4 059	281 148
2016	151 778	234 812	117 406	269 184

Lisa 18. Materiaalne põhivara

eurodes

	Ehitised	Muu materiaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus			
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2015	287 346	186 749	474 095
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2016	287 346	118 449	405 795
Soetusmaksumus seisuga 30.09.2017	287 346	118 449	405 795
Akumuleeritud kulum			
Akumuleeritud kulum 31.12.2015	-148 299	-167 810	-316 109
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-8 620	-19 498	-28 118
Mahakantud põhivara kulum	0	65 590	65 590
Müüdüd põhivara kulum	0	102 220	102 220
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	-156 919	-19 498	-176 417
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-6 465	-17 549	-24 014
Akumuleeritud kulum 30.09.2017	-163 384	-37 047	-200 431
Jääkväärtus			
Jääkväärtus seisuga 31.12.2015	139 047	18 939	157 986
Jääkväärtus seisuga 31.12.2016	130 427	98 951	229 378
Jääkväärtus seisuga 30.09.2017	123 962	81 402	205 364

Ettevõttel on amortiseerunud, kuid veel kasutuses olevat põhivara soetusmaksumuses 6 932 eurot.

Lisa 19. Immateriaalne põhivara

eurodes

	Immateriaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus		
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2015	52 013	52 013
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2016	52 013	52 013
Immateriaalse põhivara soetus	33 651	33 651
Soetusmaksumus seisuga 30.09.2017	85 664	85 664
Akumuleeritud kulum		
Akumuleeritud kulum 31.12.2015	0	0
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	0	0
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	-5 201	-5 201
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-3 901	-3 901
Akumuleeritud kulum 30.09.2017	-9 102	-9 102
Jääkväärtus		
Jääkväärtus seisuga 31.12.2015	52 013	52 013
Jääkväärtus seisuga 31.12.2016	46 812	46 812
Jääkväärtus seisuga 30.09.2017	76 562	76 562

Lisa 20. Kohustused kindlustustegevusest

eurodes

	30.09.2017	31.12.2016
Klientide ettemaksed	6 196	2 035
Vahendajate ettemaksed	1 453	1 454
Ettemakstud preemiad	127 430	125 433
LKF liikmemaks	21 268	19 672
Kokku	156 347	148 594

Lisa 21. Kohustused edasikindlustuslepingutest

eurodes

	30.09.2017	31.12.2016
Võlgnevus edasikindlustajatele	202 794	371 316
Edasikindlustuse osa kapitaliseeritud sõlmimiskuludes	113 849	83 824
Kokku	316 643	455 140

Lisa 22. Muud kohustused

eurodes

	30.09.2017	31.12.2016
Maksuvõlad	22 076	23 778
Võlad töövõtjatele	90 371	90 335
Võlad tarnijatele	6 560	10 694
Ettemakstud deposiitpreemiad	1 917	1 917
Muud kohustused (sh klientidele tasumata tagastused)	109 606	81 952
Kokku	230 530	208 676

Lisa 23. Kindlustuslepingute eraldised (vt lisa 2)

eurodes

	31.12.2016		30.09.2017		Muutus	
	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogusumma	Edasikindlustuse osa (vt lisa 5)
Ettemakstud preemiate eraldis	2 181 678	622 213	2 242 650	631 047	60 972	8 834
Rahuldamata nõuete eraldis	6 023 791	3 131 825	7 031 749	3 825 915	1 007 958	694 090
Kokku	8 205 469	3 754 038	9 274 399	4 456 962	1 068 930	702 924

Rahuldamata nõuete eraldis liikide lõikes

eurodes

	31.12.2016		30.09.2017		Muutus	
	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogusumma	Edasikindlustuse osa (vt lisa 5)
Teadaolevate kahjude eraldis	3 935 204	1 964 122	5 072 747	2 607 849	1 137 543	643 727
Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis (IBNR)	144 624	38 716	140 400	36 985	-4 224	-1 731
Liikluskindlustuse pensionieraldis	1 943 963	1 128 987	1 818 602	1 181 081	-125 361	52 094
Kokku	6 023 791	3 131 825	7 031 749	3 825 915	1 007 958	694 090

Lisa 24. Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus

Ettevõtte finantsseisundi aruandes seisuga 30.09.2017 kajastatud finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest.

Lisa 25. Omakapital

Aktsiakapital

Seisuga 30.09.2017 oli AS Inges Kindlustus aktsiakapitali suurus 50 000 000 krooni, mis on 3 195 582 euro ekvivalent. Aktsiakapital on jagatud 5 miljoniks nimiväärtusega aktsiaks. Iga aktsia annab õiguse dividendideks, kui neid välja kuulutatakse, ning ühe hääle aktsionäride üldkoosolekul.

	<u>30.09.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Aktsiakapital	3 195 582	3 195 582
Aktsiate arv (tk)	5 000 000	5 000 000
Aktsiate nimiväärtus (eurodes, ümardatult)	0,64	0,64

Inges Kindlustuse omakapital ja reservid moodustasid 30.09.2017 seisuga 6 077 tuhat eurot.

Ülekurss

Ülekurss on aktsia nimiväärtuse ja väljalaskehinna vahe. Ülekurssi võib kasutada kogunenud kahjumi katmiseks ja aktsiakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.

Seisuga 30.09.2017 oli ülekurss 1 619 eurot (31.12.2016: 1 619 eurot)

Reservkapital

Reservkapital on moodustatud kuni 31. detsembrini 2004 kehtinud kindlustustegevuse seaduse redaktsiooni alusel puhaskasumi eraldistest. 1. jaanuarist 2005 kehtima hakanud kindlustustegevuse seadus ei reguleeri enam reservkapitali moodustamist.

Kindlustusselts moodustab reservkapitali lähtudes äriseadustiku nõuetest ja põhikirjas sätestatust. Reservkapital on äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reserv, mida võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda pole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitali minimaalne suurus on 10% aktsiakapitalist, see moodustatakse kasumieraldistest ja seda ei saa jaotada aktsionäridele.